GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 franci.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 206. Lunĭ, Marțĭ 17 (29) Septemvre. 1885.

Brașovŭ, 16 (28) Septemvre 1885.

Parlamentele din Peșta și din Viena și-au începutŭ lucrările în sĕptĕmâna trecută, într'unŭ momentŭ când se desfășură grave evenimente în Orientulŭ europénŭ.

Incă în prima ședință a dietei ungare, în care avéu sĕ se facă formalitățile obicinuite, au venitŭ ómenii stângei estreme maghiare cu interpelațiunile lorŭ privitóre la situațiunea monarchiei și la politica esterióră a d-lui Tisza. Irányi e curiosŭ a sci, ce s'a făcutŭ la Kremsier și décă nu esistă vre o înțelegere cu privire la unirea Rumeliei orientale cu Bulgaria séu cu privire la anecsiunea Bosniei și Herțegovinei din partea Austro-Ungariei. Ignaț Helfy voesce sĕ descósă pe d. ministru-președinte Tisza și sĕ afle, décă a avutŭ cunoscință de tóte și ce atitudine voesce sĕ ia față cu evenimentele.

D-lŭ Tisza, se înțelege, nu va rĕspunde nimicŭ prin ce s'ar clarifică situațiunea séu, mai bine ḑisŭ, va rĕspunde că nu póte rĕspunde, căcĭ nu-i este ertatŭ nicĭ unui ministru a descoperi secretele diplomației. Acéstă reservă o va păstra d-lŭ Tisza cu atâtŭ mai ușorŭ, cu câtŭ nu e de temutŭ, că va fi prea multŭ inițiatŭ în memoratele secrete.

In aceeașĭ ḑi, în care s'a deschisŭ noua sesiune a dietei ungare, a fostŭ înauguratŭ și Reichsrathulŭ austriacŭ printr'unŭ mesagiu împĕrătescŭ, care este pĕtrunsŭ de unŭ spiritŭ *par excellence* conservativŭ și prin urmare câtŭ se póte de reservatŭ în espunerea viitorului programŭ alŭ cabinetului Taaffe. Cu tóte acestea nu putemŭ sĕ nu observămŭ marea deosebire principiară ce esistă între acestŭ discursŭ și între enunciațiunile de felulŭ acesta, făcute de capulŭ statului la propunerea guvernului ungurescŭ.

Inainte de tóte bate la ochĭ că, cu tótă direcțiunea federalistă a regimului austriacŭ și deși în memoratulŭ discursŭ se accentuéză din nou necesitatea d'a se dá tuturorŭ țĕrilorŭ și popórelorŭ Austriei aceeașĭ îngrijire pentru înaintarea intereselorŭ lorŭ spirituale și economice, totușĭ Maiestatea Sa vorbesce de puterea consciinței de statŭ austriacŭ, care s'a manifestatŭ prin țéră cu ocasiunea cĕlĕtoriilorŭ prea înalte făcute în anii din urmă.

Așa dar Maiestatea Sa însușĭ declară serbătoresce de pe înălțimea tronului, că Germanulŭ póte sĕ fiă germanŭ, Cehulŭ cehŭ și Polonulŭ polonŭ, și că aceste națiunĭ potŭ sĕ se bucure în egală mĕsură de scutulŭ și sprijinulŭ statului, ca națiunĭ cu interese spirituale și economice deosebite, și totușĭ potŭ sĕ fiă cu toții pĕtrunșĭ de consciința de statŭ austriacŭ; cu alte cuvinte potŭ sĕ se sĕmță cu toții ca cetățenĭ ai unui și aceluiașŭ statŭ. Numai la noi se respândesce de cătră teroristii dela putere idea falsă și despotică că Românulŭ, Germanulŭ și Slavulŭ numai lăpădându-se de naționalitatea sa póte sĕ se sĕmță în adevĕrŭ ca cetățanŭ alŭ statului ungarŭ.

Discursulŭ tronului mai face amintire de viitorulŭ pactŭ dintre Austria și Ungaria, care speră că se va încheia în sensulŭ dreptății și alŭ echității. Din aceste cuvinte se póte conchide, că cabinetulŭ Taaffe nu va cedá la reînoirea pactului din pretensiunile sale, pe carĭ le crede drepte și echitabile.

Mesagiulŭ austriacŭ mai anunță și mĕsurĭ în sensŭ protecționistŭ și reforme sociale-politice carĭ tóte pórtă timbrulŭ conservativŭ. Apoi promițe îmbunătățirĭ economine și accentuândŭ interesele deosebite ale țĕrilorŭ și ale popórelorŭ diferite își esprimă convingerea, că, fiindŭ toțĭ representațĭ în parlamentŭ, acesta nu va tractá cestiunile în modŭ *unilateralŭ* de pildă cum se tractéză ele de aprópe douĕḑecĭ de anĭ în dieta ungară.

In fine se mai ocupă mesagiulŭ și de situațiunea esterióră, dér modulŭ în care accentuéză cu tótă scurțimea nisuințele puterilorŭ pentru pace, dovedesce, că încrederea factorilorŭ politicĭ din Viena în susținerea păcii *nu este mare.*

DESCHIDEREA DIETEI UNGARE.

La 26 Septemvre s'a deschisŭ dieta ungară. In aceeașĭ ḑi s'au și adresatŭ în cameră ministrului-președinte douĕ interpelațiunĭ în privința evenimentelorŭ din Bulgaria.

Cea dintêiu interpelare a deputatului Daniel *Iranyi* este următórea:

1) Fost'a visita Țarului rusŭ la Maiestatea Sa c. c. în Kremsier unŭ actŭ de curtenire numai, adecă o simplă întórcere a visitei M. Sale din anul trecutŭ în Skiernevice, séu s'au tractatŭ la acéstă întêlnire și alte afacerĭ politice și ce învoelĭ s'au făcutŭ? și mai alesŭ nu s'au luatŭ nicĭ o înțelegere în privința unirii Rumeliei ostice cu Bulgaria séu în privința încorporării Bosniei și Erțegovinei în Austria și Ungaria séu în unulŭ din aceste douĕ state?

2) N'a avutŭ nicĭ ministru-președinte, nicĭ ministrulŭ comunŭ de esterne mai nainte cunoscință despre planulŭ ce s'a esecutatŭ la 19 Septemvre în Filipopolŭ cu proclamarea Rumeieli ostice cu Bulgaria, și *ce atitudine are de gândŭ sĕ ia guvernulŭ ungurescŭ și comunŭ față cu actulŭ revoluționarŭ esecutatŭ în Filipopolŭ* și față cu purtarea prințului Bulgariei cătră faptulŭ unirei?

3) Deórece eu suntŭ amiculŭ dreptului d'a hotărî de sine popórele, nu dorescŭ ca nisuința celorŭ douĕ țĕrĭ amintite, deși e în contra tractatului din Berlin, sĕ suprime printr'o intervențiune armată și prin amenințarea cu așa ceva, fiă în comunŭ de cătră puterile streine care au semnatŭ acestŭ tractatŭ, fiă de cătră vre-una din aceste puterĭ, din contră putemŭ aștepta ca nicĭ o putere sĕ nu se amestece în cearta dintre Sultan și douĕ provincii ale sale, nicĭ nemijlocitŭ cu armele, nicĭ mijlocitŭ trimițêndŭ materialŭ de rĕsboiu, séu permițêndŭ mergerea de voluntarĭ la teatrulŭ eventualului résboiu séu concediândŭ în acestŭ scopŭ soldațĭ și ofițerĭ, ci că fiecare putere va observa strictŭ legile neutralității. De aceea întrebŭ: In casŭ când incercările de învoială ce s'arŭ întreprinde n'ar duce la capĕtŭ și Sultanulŭ ar intenționa sĕ restabilésca în cele douĕ provincii, cu armele, starea anterióră a lucrurilorŭ, este guvernulŭ Austriei și Ungariei gata a observa din partei atitudinea acum arătată câtŭ și a lucra, cu tóte mijlócele diplomației ce'i stau la disposițiune, într'acolo, *ca nicĭ o altă putere streină sĕ nu calce legile neutralității?*

4) Este ministrulŭ președinte gata a asigura camera că guvernulŭ comunŭ nu va folosi încurcăturile ivite nicĭ pentru încorporarea Bosniei și Erțegovinei, nicĭ de a înainta din provinciile ocupate, cu intențiunĭ de ocupare, în alte țĕrĭ ale Turciei?

A doua interpelare a adresat'o deputatulŭ Helfy și este următórea:

1) Are ministrulŭ președinte cunoscință oficială despre evenimentulŭ importantŭ despre originea, despre cursulŭ de până acum și despre starea actuală a acestuia?

2. Dacă da, atuncĭ îlŭ întrebŭ: *Ce atitudine intenționáză guvernulŭ sĕ ia* față cu acestŭ evenimentŭ? S'a făcutŭ din partea oficiului de esterne vre-unŭ pasŭ în acéstă direcțiune și care?

Mai departe, considerândŭ că acéstă mișcare în Orientŭ a isbucnitŭ imediatŭ după *întrevederea împĕraților la Kremsier* și că acéstă împrejurare, însoțită de alte asemenea simptóme, îndruméză la unŭ nexŭ de cause între aceste douĕ evenimente, întrebŭ:

3) Are minstru-președinte cunoșcință despre învoielele stabilite acelo, și dacă da: s'au făcutŭ acelea cu scirea și voia sa?

In fine, considerândŭ că între aceste douĕ evenimente s'a ivitŭ unŭ alŭ treilea, care de asemenea stă în strînsă legătură cu afacerile orientale, anume cu drepturile de supremație a Sultanului, întrebŭ:

4) S'a întêmplatŭ la sfatulŭ séu celŭ puținŭ cŭ scirea și voia ministrului președinte, că Maiestatea Sa cu ocasiunea manevrelorŭ din Pozsega a făcutŭ o visită pe teritorulŭ Bosniei și anume în orașulŭ Brood, și acolo a primitŭ oficialŭ omagiele de supunere a poporațiunei, cu totŭ tractatulŭ internaționalŭ ce în faptă esistă, în puterea căruia Bosnia și Erțegovina rĕmânŭ și după ocupațiune sub suveranitatea Sultanului turcescŭ?

Amêndouĕ interpelațiile s'au datŭ ministrului președinte, alŭ cărui rĕspunsŭ se aștéptă.

DESCHIDEREA REIHSRATH-ULUI IN VIENA.

Sâmbătă în 26 l. c. s'a deschisŭ cu ceremonialulŭ obicĭnuitŭ parlamentulŭ centralŭ din Viena de cătră Maiestatea Sa Impĕratulŭ. Pe galeriă față cu tronulŭ se aflá princesa de corónă Stefania cu damele Curții. Maiestatea Sa cetì *discursulŭ tronului* cu voce tare. Estragemŭ din acestŭ discursŭ următórele:

După cé Maiestatea Sa dĕdù espresiune profundei mulțumirĭ pentru omagiele dinastice și patriotice ce i s'au adusŭ de poporațiune în cĕlĕtoriile întreprinse în anii din urmă, cari manifestațiunĭ suntŭ unŭ documentŭ pentru „puterea consciinței de statŭ austriacŭ urmeaza astfelŭ:

„Vețĭ avé a vĕ ocupa în curêndŭ cu noulŭ pactŭ ce este a se încheia cu parlamentulŭ țĕrilorŭ aparținătóre corónei ungare privitorŭ la cuota pentru întêmpinarea trebuințelorŭ spre acoperirea cheltuelelorŭ comune ale monarchiei, asemenea vețĭ avea a vĕ ocupa cu cestiunea tractatului vamalŭ și comercialŭ încheiatŭ între guvernulŭ Meu și țĕrile corónei ungare la 1878. Aceste afacerĭ atâtŭ de importante pentru relațiunile economice dintre ambele părțĭ ale monarchiei vețĭ avea a-le esamina cu deamĕruntulŭ și a le resolva în spiritulŭ dreptății și alŭ echității.“

După acésta discursulŭ tronului anunță unŭ proiectŭ de lege pentru organisarea instituției *glótelorŭ* (Landsturm), apoi unulŭ privitorŭ la întreținerea vĕduvelorŭ și a orfanilorŭ persónelorŭ militare, mai departe anunță unŭ proiectŭ de lege privitorŭ la schimbărĭ în *tarifulŭ vamalŭ.* Pe tĕrêmulŭ instrucțiunei discursulŭ cere ca guvernnlŭ sĕ fiă sprijinitŭ de parlamentŭ în nisuința sa de-a face ca junimea, care visitéză în numĕrŭ mare scólele medii, sĕ se aplice mai multŭ la acele institute, ce suntŭ menite a contribui la ridicarea industriei.

Mai departe discursulŭ anunță unŭ șirŭ de îmbunătățirĭ pe tĕrêmulŭ legislațiunei justițiare, apoi o lege pentru anarchiștĭ, promite schimbărĭ în legile vamale și industriale și mĕsurĭ pentru îmbunătățirea sórtei lucrătorilorŭ, carĭ pretindŭ unele reforme.

Apoi mai promite o lege privitóre la moștenirea proprietăților agricole mijlocii, cu scopŭ de a contribui la susținerea și întărirea unei părțĭ însemnate a poporațiunei, în fine se arată necesitatea de a se regula rîurile în mai multe țĕrĭ și se esprimă speranța că guvernulŭ va fi sprijinitŭ în nisuințele sale pentru regularea finanțelorŭ țĕrii. Discursulŭ continuă apoi:

„Relațiunele nóstre cătră puterile esterióre *suntŭ deplinŭ mulțămitóre* și esistă unŭ *deplinŭ acordŭ în nisuința de a se susținea pacea*, a căreia necesitate o sêmțimŭ cu toții.“

„Problema neschimbăciósă a guvernului meu va rĕmâné aceeașĭ: d'a împărtăși tóte țĕrile și poporele mele de egală promovare a intereselorŭ lorŭ spirituale și economice. Sprijinirea acestorŭ nisuințe o sperezŭ cu atâtŭ mai sigurŭ dela d-vóstră, cu câtŭ prin participarea representanților tuturor popórelor mele la lucrările constituționale pare eschisă orice *tractare unilaterală* a cestiunilorŭ încredințate chibzuelii d-vóstră.“

In urmă le recomandă ca liniă de conduită moderațiunea.

UNIREA BULGARILORŬ.

O telegramă din Varna dela 23 Semptemvre raportéză că în Constantinopole fierberea ia din momentŭ în momentŭ proporții mai marĭ; generalii turcĭ suntŭ toțĭ de părere sĕ se pășéscă la o acțiune imediată. In Adrianopole nu se găsescŭ în acestŭ momentŭ de câtŭ 7000 de ómenĭ. Pentru ca sĕ se facă o învasiă în Rumelia ar trebui sĕ se slăbéscă garnisóna din Constantinopole. Sultanulŭ însă se teme sĕ facă acésta, căcĭ, în

casŭ de înfrângere a trupelorŭ otomane în Rumelia, s'ar putea întêmpla o catastrofă în capitală. Totuşĭ se facŭ marĭ pregătirĭ în Stambulŭ pentru orĭ-ce evetualitate. In gară stau vagóne gata pentru a transporta imediatŭ alţĭ 7000 de ómenĭ la Adrianopole; vasele cuirasate suntŭ de asemenea gata de plecare sub comanda luĭ Hobart-paşa. In cercurile diplomatice se crede că, dacă Turciĭ arŭ păşi în Rumelia şi arŭ bate pe Bulgarĭ, s'ar încinge neapĕratŭ unŭ rĕsboiulŭ cu Rusia. De altminterĭ Turciĭ nu se temŭ de unŭ asemena rĕsboiulŭ.

După cum spune o telegramă din Viena dela 23 Septemvre, Sultanulŭ ar fi telegrafiatŭ prinţuluĭ Bismarck arătându-i situaţia şi cerêndu-i avisulŭ amicalŭ. Prinţulŭ Bismarck ar fi rĕspunsŭ Sultanuluĭ că de óre-ce i se cere avisulŭ amicalŭ, e de părere că. cum se desfăşură evenimentele şi faţă cu hotărîrtóea atitudine a Bulgarilorŭ, ar fi bine, de o cam dată, Sultanulŭ sĕ aştepte şi sĕ nu se grăbéscă *»a vĕrsa untŭ de lemnŭ peste flacărĭ«*. In urma rĕspunsuluĭ cancelaruluĭ germanŭ, Sultanulŭ ar fi rĕmasŭ fórte consternatŭ, cu atâtŭ mai multŭ cu câtŭ părerea uneĭ imediate şi energice acţiunĭ, cu scopŭ de a reprima mişcarea bulgară, capĕtă maĭ mulţĭ aderenţĭ în cercurile directive Otomane.

Cu data 23 Septemvre se telegrafiază din Filipopolŭ, că prinţulŭ a primitŭ cu rĕceală demisia oficerilorŭ ruşĭ şi a ministruluĭ de rĕsboiu Cantacuzin, care s'a numitŭ ataşatŭ militarŭ la agenţia rusĕscă din Sofia. Prinţulŭ a umplutŭ imediatŭ cadrele cu Bulgarĭ. Ministru de rĕsboiu s'a numitŭ căpitanulŭ de artileriă Nikiorof. Bulgariĭ, indignaţĭ de demisiunea oficerilorŭ ruşĭ s'au grupatŭ maĭ multŭ împrejurulŭ prinţuluĭ Alexandru şi suntŭ hotărîţĭ sĕ mérgă înainte până la mórte. Prinţulŭ Alexandru, inspectândŭ regimentele de reservişti, le-a ḑisŭ că Bulgariĭ n'au nimicŭ în contra Turcilorŭ, dér dacă aceştia vorŭ căuta sĕ lovéscă în acţiunea naţională bulgară, Bulgariĭ îĭ vorŭ sdrobi In nóptea de 23 Sept. Turciĭ au ocupatŭ pe teritorulŭ rumeliotŭ treĭ sate în cantonulŭ Chizic-Agaci; în satulŭ Caibelarŭ suntŭ douĕ companiĭ turceştĭ. Aceste treĭ sate nu erau apĕrate de forţe rumeliote. Acésta a produsŭ multă emoţiune în Filipopolŭ. Prinţulŭ a declaratŭ că nu dênsulŭ şi Bulgariĭ, carĭ au în partea lorŭ dreptulŭ, vorŭ trage primulŭ focŭ.

Se telegrafiază din Varna dela 23 Septemvre, că *Rusia va cere depunerea prinţuluĭ Alexandru* de către puterile semnatare ale tractuluĭ dela Berlinŭ.

După o telegramă dela 23 Septemvre din Belgradŭ, 60,000 miliţienĭ, ântêia chemare, au fostŭ chemaţĭ sub arme. Circulă sgomotulŭ că Sêrbia va intra grabnicŭ în acţiune. *Armata sêrbéscă va ocupa partea de nordŭ a Macedoniei, pentru a pune pedecă tendinţelorŭ panbulgare*

Cu data 24 Septemvre se telegrafiază din Turnu-Severinŭ, că generalulŭ sêrbŭ Catargiu a trecutŭ spre Bucurescĭ, fiindŭ însărcinatŭ de regele Milanŭ sĕ se consulte cu regele Carolŭ despre situaţiunea actuală.—După convorbirea ce a avut'o alaltaierĭ regele Milanŭ cu unchiulŭ sĕu până la meḑulŭ nopţiĭ, acesta a datŭ ordinŭ sĕ fiă totulŭ pregătitŭ de drumŭ, ceea ce s'a şi făcutŭ erĭ diminéţă. — După o scire privată din Belgradŭ, sĕ se fi şi pusŭ în acţiune ocuparea graniţelorŭ Macedoniei. Cele dinteiu trupe sĕ fi şi pornitŭ într'acolo.

O telegramă dela 24 Septemvre spune că ciocnirea dintre Turcĭ şi Bulgarĭ, despre care s'a raportatŭ din Bucureşcĭ şi Sofia, se mărginesce numaĭ la ocuparea Kraibittaruluĭ în Rumelia de către Turcĭ. Vĕrsare de sânge nu s'a făcutŭ.

Din Sofia se telegrafiază dela 24 Septemvre, că oficeriĭ ruşĭ demisionaţĭ au primitŭ ordinulŭ sĕ stea în Bulgaria şi Rumelia până la unŭ nou ordinŭ. — Preşedintele societăţeĭ macedonene Rizof s'a declaratŭ nesolidarŭ cu proclamarea publicată fără ştirea sa la Sofia, prin care Macedoneniĭ suntŭ chemaţĭ a se ridica, şi a datŭ ordine secrete compatrioţilorŭ sĕĭ sĕ nu trécă graniţa turcéscă. — Nisce başi-buzucĭ începŭ sĕ se arate pe graniţă şi nişte bande musulmane se formézĕ în Rumelia. Décă peste douĕ ḑile rĕulŭ nu e înlăturatŭ, trupele bulgare vorŭ primi ordinulŭ sĕ înainteze. — Mĕsurĭ severe s'au luatŭ în potriva tuturorŭ acelora carĭ aveau intenţiunea sĕ trécă în Macedonia. Pe lângă acésta s'au datŭ ordine prefecţilorŭ sĕ trimétă în interiorulŭ principatuluĭ pe toţĭ emigranţiĭ sêrbĭ, bănuiţĭ că au intenţiunea sĕ turbure pacea în Sêrbia.

Cu data 24 Septemvre se telegrafiază din Giurgiu, că pe Dunăre e o mare mişcare de vapóre cu voluntarĭ şi trupe, carĭ se ducŭ fie-care la corpurile lorŭ. După cum se raportézĕ din Filipopolŭ, în Rumelia sosescŭ mereu voluntarĭ sub conducerea preoţilorŭ. Curagiulŭ şi entusiasmulŭ e atâtŭ de mare, încâtŭ chiarŭ femeile se înarmézĕ şi pornescŭ cu bărbaţiĭ la fruntariă.

Se telegrafiază cu data 24 Septemvre din Filipopolŭ „Corespondenţeĭ Politice:« Majorulŭ Trotter, ataşatulŭ militarŭ alŭ ambasadeĭ engleze şi consululŭ generalŭ englesŭ d. Fawcett au plecatŭ la Constantinopolŭ după ce au avutŭ o lungă convorbire cu Prinţulŭ Alexandru şi cu d. Stransky. O deputaţiune a părăsitŭ provincia pentru a merge sĕ céră dela marele puterĭ sĕ recunóscă unirea Rumelieĭ cu Bulgaria. Trupele bulgare începŭ sĕ intre în Rumelia.

După o telegramă dela 24 Septemvre din Paris, guvernulŭ englesŭ a propusŭ Italieĭ, Germanieĭ şi Franceĭ sĕ facă unŭ demersŭ în favórea Turcieĭ, pentru a obţine menţinerea statuluĭ quo. Nicĭ o putere n'a aderatŭ la acéstă propunere până acum. Din partea sa, cabinetulŭ din Viena a propusŭ sĕ lucreze pe lângă prinţulŭ Bulgarieĭ pentru a-lŭ împedeca sĕ creeze agitaţiune în Macedonia şi în Albania. Adesiunea puterilorŭ pare probabilă.

Cu data 25 Septemvre se telegrafiază din Sofia: Principele Alexandru alŭ Bulgarieĭ s'a adresatŭ la Petersburgŭ spunêndŭ, că décă chemarea oficerilorŭ ruşĭ e făcută din causa luĭ, dênsulŭ e gata sĕ abḑică, cu condiţia numaĭ ca Rusia sĕ recunóscă faptulŭ uniriĭ celorŭ douĕ Bulgariĭ.

Adunarea poporuluĭ bulgarŭ a trimisŭ următórea adresă împĕratuluĭ Rusieĭ la Copenhaga:

„Adunarea poporuluĭ bulgarŭ în actuala prima sa şedinţă, într'o unire, ne-a însărcinatŭ cu plăcuta îndatorire a ruga pe M. V. imperială sĕ bine-voiéscă a învoi pe supuşiĭ ruşĭ, carĭ servescŭ în armata bulgară, sĕ nu o părăséscă în grelele împrejurărĭ de astăḑĭ.

„Adunarea rógă pe M. V. sĕ priméscă sub a Sa înaltă ocrotire faptulŭ unireĭ Bulgarieĭ nordice şi sudice şi sĕ nu îngădue vecinilorŭ vrăşmaşĭ aĭ poporuluĭ bulgarŭ sĕ preface în pustietate pĕmênturile bulgare liberate de către armatele ruseştĭ, fiindŭ încredinţaţĭ cum că apĕrătorulŭ şi protectorulŭ Slavilorŭ, părintele nostru, va întinde drépta sa puternică pentru apĕrarea sfinteĭ cause. Adunarea poporuluĭ bulgarŭ ridică rugile sale căldurόse către prea Inaltulŭ Creatorŭ, ca sĕ acorde ḑile îndelungate şi o ferictiă împĕrăţiă M. V. pentru onórea şi gloria întregeĭ lumĭ slave.“ Preşedintele adunăriĭ: Slambolov, vice-preşedinţĭ: Iovcoff, Panoff.

Din Cetinie se telegrafiază dela 25 Septemvre, că Muntenegrulŭ pregătesce mobilisarea trupelorŭ sale.

O telegramă din Berlinŭ dela 25 Septemvre spune, că legaţiunea sêrbéscă a primitŭ ordinŭ d'a angaja pe Sêrbiĭ ce se află în Germania şi carĭ facŭ parte din armată, sĕ se întórcă în ţéră.

De asemenea se telegrafiază cu aceeaşĭ dată din Atena, că Grecia şi-a rechematŭ oficeriĭ, carĭ se află în streinătate, şi că trupele grecescĭ au primitŭ ordinŭ d'a se concentra în Tesalia. Grecia nu aprobă unirea Bulgarilorŭ.

Se vorbesce despre concentrarea corpurilorŭ de armată 13 şi 8 austriace. — Corespondentulŭ din Rusciucŭ alŭ »Românuluĭ« scrie, că în acelŭ oraşŭ se crede că Austriaciĭ vorŭ trece prin România »Românulŭ« nu dă nicĭ unŭ creḑĕmêntŭ acestuĭ sgomotŭ.

In Belgradŭ nu se audŭ decâtŭ aceste cuvinte: »Evenimentele din Rumelia orientală au creatŭ în peninsula balcanică o stare de lucrurĭ, alŭ cărorŭ sfêrşitŭ se póte prevedea. Mândria naţiuneĭ pentru trecutulŭ eĭ, onórea eĭ şi viitorulŭ regatuluĭ pretindŭ ca Serbia sĕ fiă cu ochiĭ în patru. Fiĭ Serbieĭ suntŭ în asemenea momente fără escepţiune gata sĕ facă tóte sacrificiele pentru patriă. In acestŭ sensŭ salutămŭ mobilisarea cu bucuriă.« Ḑiarele sêrbe ḑicŭ, că dacă Bulgariĭ vorŭ lăsa la o parte consideraţiile ce trebue sĕ aibă pentru vecinĭ, Serbia va uita şi ea rudenia de rasă şi la nevoiă va interveni cu armele, spre a-şĭ apĕra drepturile.

In Rusciucŭ se vorbesce, că unele puterĭ vorŭ încredinţa Serbieĭ mandatulŭ d'a ocupa Bulgaria până la întrunirea uneĭ conferinţe europene. E îndoială însĕ, că Serbia va primi singură acestŭ mandatŭ, căcĭ Bulgariĭ arŭ considera acestŭ pasŭ ca unŭ casŭ de rĕsboiu şi situaţiunea s'ar agrava şi maĭ multŭ.

O demonstraţiune a studenţilorŭ sêrbĭ chemaţĭ sub arme s'a făcutŭ în Belgradŭ în contra ocupăriĭ intenţionate a Bosnieĭ şi Erţegovineĭ de către Austro-Ungaria. S'au împărţitŭ versurĭ către armată în acéstă privinţă.

SCIRILE ḐILEI.

Ni se comunică, că la 25 Septemvre n. s'a făcutŭ perchisiţiune domiciliară la d. adv. Basiliu Olteanŭ din Biaşiu, din însăcinarea fiscaluluĭ din Alba-Iulia, de către judele procesualŭ şi primăria de acolo. Nu s'a găsitŭ însă nimicŭ.

—0—

»Ellenzék« continuă a se ocupa de oficeriĭ armateĭ comune din Alba-Iulia. In numĕrulŭ sĕu de Vinerĭ publică sub titlulŭ *»Oficerĭ pedepsiţĭ“* următórea pretinsă scrisóre din Alba-Iulia: »Din incidentulŭ demonstraţiuneĭ valache ce s'a făcutŭ în salonulŭ dela promenadă, colonelulŭ Gabor a publicatŭ aḑĭ (25 Septemvre) oficerilorŭ respectivĭ sentinţa. In urma acesteia, aceĭ doĭ sublocotenenţĭ, carĭ îmbrăcaţĭ în haine civile au ruptŭ de pe părete anunţulŭ esposiţiuneĭ maghiare şi cântândŭ cânteculŭ luĭ *Horea* au jucatŭ împrejurulŭ luĭ şi l'au arsŭ, — au fostŭ condamnaţĭ la douĕ lunĭ arestŭ de garnisónă.« Ce creḑĕmêntŭ merită aceste pamflete ale fóieĭ din Cluşiu, se póte vedea şi din faptulŭ, că unŭ colonelŭ nu póte condamna la arestŭ de garnisónă, ci numaĭ tribunalulŭ militarŭ. Amŭ dori ca unulŭ din amiciĭ noştri din Alba-Iulia sĕ ne lămuréscă în acéstă privinţă, ca sĕ vedemŭ până unde mergŭ foile unguresci cu impertinenţele.

—0—

Căpitanulŭ cl. I. Nicolau Cena dela regimentulŭ de infanteriă Nr. 31 a fostŭ decoratŭ cu crucea militară de meritŭ dreptŭ recunóscere deosebitelorŭ sale aptitudinĭ în specialitatea sa de profesorŭ militarŭ.

—0—

La 15 Septemvre n. s'a alesŭ în representanţa

FOILETONŬ.

CRĂIASA ḐÎNELORŬ.

(poveste de I. Popŭ Reteganulŭ.)
(Urmare.)

Copilulŭ celŭ maĭ micŭ, voiosŭ că-lŭ lasă tată-sĕu sĕ-şĭ cerce noroculŭ, porni către stavă sĕ-şĭ caute unŭ calŭ potrivitŭ pentru o cale atâtŭ de lungă. Nu eşi bine din curte şi se întâlnesce cu o babă hidă şi gârbovită de greutăţile acesteĭ lumĭ: »Fă-ţĭ milă şi pomană, domnişorule, întinde babeĭ ceva, cu ce te-a miluitŭ D-ḑeu sfântulŭ.“ Şi fiulŭ de împĕratŭ băgă mâna în buzunarŭ şi dete babeĭ unŭ pumnŭ de banĭ. — »D-ḑeu sĕ-ţĭ fiă de ajutorŭ şi sĕ-ţĭ facă ţie după pofta inimeĭ,« ḑise baba depărtându-se. Nu merse feciorulŭ multŭ şi se întâlni cu altă babă, par'că maĭ slabă şi maĭ neputinciósă decâtŭ cea dinteiu. Dĕdŭ şi aceleia unŭ pumnŭ de banĭ şi aceea încă-i mulţumi, cum sciù maĭ frumosŭ. Când era sĕ se apropie de stavă, cum mergea cu căpĕstrulŭ în mână, numaĭ vede că-i ese ca din pĕmêntŭ altă babă cerşitóre în cale şi se rógă sĕ o miluiască şi pre ea. Şi feciorulŭ milui şi pe baba asta cu unŭ pumnŭ de banĭ. Atuncĭ baba începŭ a plânge de bucuriă şi a ḑice:

— »Dragulŭ mameĭ, (că mumă-sa era, împĕrătésa, care sub formă de cerşitóre eşise din palatŭ ca sĕ cerce firea copiilorŭ; mare fermecătóre şi strigóiă maĭ spunŭ că era, îngheţa apa în blidŭ în postulŭ St. Petrului, aşa ne spunŭ bĕtrâniĭ, de aceea şi eşise ea la fie-care feciorŭ de aicĭ în cale sĕ le cerce mintea şi curagiulŭ) »dragulŭ mameĭ, tu vĕdŭ că o sĕ ajungĭ la crăiasa ḑînelorŭ, dér de nu me-i asculta, totŭ nu veĭ âmbla bine. Din stavă alege calulŭ celŭ maĭ rĕu, du o trocuţă cu ovĕsŭ şi una cu jarŭ din vĕtra foculuĭ, tu sĕ nu lăcomescĭ nicĭ la unŭ calŭ, care trage la ovĕsŭ, dér de calulŭ care va trage la jarŭ sĕ nu te depărtezĭ. Arme nu lua de cele sclipicióse, ci ḑi către tată-tĕu sĕ-ţĭ dea paloşulŭ din holteie. Acela totŭ e ruginitŭ, dér nu-ţĭ pasă, acela sĕ-lŭ iaĭ. Banĭ nu lua cu tine, nicĭ merinde, lasă că în loculŭ acelora o sĕ-ţĭ dau eu ceva, numaĭ vino la mine în palatŭ.«

Când gătă împĕrătésa vorbele astea de ḑisŭ sĕ făcŭ nevĕḑută, şi feciorulŭ tresări ca şi când s'ar treḑi dintr'unŭ somnŭ greu. Apoĭ merse îndĕrăptŭ acasă, luă o trocuţă cu ovĕsŭ şi una cu jarŭ şi plecă către stavă. La tróca cu ovĕsulŭ ar fi trasŭ stava întrégă, ér la cea cu jarŭ veni fórte încetŭ o mârţogă, de gândeaĭ că o sĕ cadă de slabă. Se uită lungŭ fiulŭ de împĕratŭ cum îmbucă mârţoga de cu lăcomiă din jarŭ, dér nu ḑise nimicŭ, gândea însĕ în mintea sa: dacă m'oiu duce cu schilóda asta, nu stau bunŭ că o sĕ ajungŭ departe; numaĭ împrejurarea că mâncă focŭ îlŭ făcŭ sĕ nu créḑă că mumă-sa l'ar fi păcălitŭ. Calulŭ însĕ îşĭ ridică capulŭ şi ḑise: »Dragŭ domnulŭ meu, sciu ce gândescĭ, dér nu te teme, bunŭ e Dumneḑeu şi bună minte ţi-a datŭ de mamă căutatŭ, gată-te de cale, dér până atuncĭ maĭ dă'mĭ unŭ bunŭ vravŭ de jarŭ sĕ mĕ saturŭ, apoĭ îmĭ poruncesce cum sĕ mergŭ: ca vêntulŭ orĭ ca gândulŭ.“

Şi merse fiulŭ împĕratuluĭ cu mârţoga dela stavă acasă; fraţiĭ ceĭ maĭ marĭ nu'şĭ putură stăpâni risulŭ când îlŭ vĕḑură cu ce calŭ voesce a pleca, ba celŭ maĭ mare chiarŭ ḑise în batjocură: „Pare-mi-se că de ceilalţĭ te temĭ!« Tată-sĕu însĕ nu se învoia a lăsa odată cu capulŭ sĕ plece cu acelŭ calŭ, dér după multă rugare, în urmă ḑise: „Acum fă ce scii, eu nu mĕ maĭ amesteсŭ.“ Şi dete feciorulŭ unŭ vrafŭ mare de jarŭ caluluĭ şi mânca calulŭ la jarŭ maĭ poganŭ de cum ar mânca alţiĭ ovĕsŭ, şi décă gătă totŭ jarulŭ de mâncatŭ sforăi odată de totŭ scânteĭ îĭ eşiră pe nărĭ, apoĭ se scutură de-i căḑură tóte laţele de pe elŭ şi rĕmase numaĭ unŭ pĕrŭ luciu galbinŭ ca aurulŭ şi era acum calulŭ maĭ frumosŭ dacâtŭ toţĭ câţĭ îĭ avea împĕratulŭ. Atuncĭ ḑise împĕratulŭ: „Cu calulŭ acesta am umblatŭ şi eu a peţi.“

După aceea intră feciorulŭ în chilia împĕrătesei sĕ-şĭ ia rĕmasŭ bunŭ, ér ea îlŭ sărută şi-i dete treĭ lucrurĭ: unŭ inelŭ, unŭ ciasŭ şi o lădiţă de aurŭ. Aceste treĭ darurĭ aveau unŭ preţŭ fórte mare, deórece: inelulŭ rĕspândea lumină ca sórele, ciasulŭ strălucea ca sórele şi décă îlŭ puneaĭ pe masă deschisŭ cânta maĭ frumosŭ decâtŭ tóte muzicele din lume, ér lădiţa asemenea era strălucitóre ca unŭ sóre şi când o puneaĭ pe mésă şi o deschideaĭ eşiau din ea cele maĭ scumpe mâncărĭ şi bĕuturĭ ce suntŭ pe astă lume. După aceea îşĭ încinse paloşulŭ celŭ ruginitŭ, îşĭ luă sănĕtate bună dela tată-sĕu şi dela fraţĭ şi haĭ la drumŭ, fără merinde şi numaĭ cu puţinĭ banĭ, sĕ aibă de unde milui câte unŭ sĕracŭ ce i-ar eşi în cale. Apoĭ îlŭ întrebă calulŭ: »Domnŭ, domnuţulŭ meu, dér cum sĕ te ducŭ: ca vêntulŭ orĭ ca gândulŭ?«—„Sĕ mĕ ducĭ ca gândulŭ,“ rĕspunse feciorulŭ şi începură a merge maĭ ântêiu maĭ linŭ, apoĭ totŭ maĭ tare până nu se maĭ vedeau.

La podulŭ dintre hotare se auḑi unŭ glasŭ răguşitŭ şi înspăimêntătorŭ, dar calulŭ nu se înfrică, ci sbură

orăşenéscă din Deva 20 de membri şi 10 suplenţĭ. Resultatulŭ a fostŭ: 11 au obţinutŭ maioritatea voturilorŭ, ér 18 paritate de voturĭ. Aceştĭ 18, între carĭ 9 Românĭ şi 9 Maghiarĭ, s'au sorţatŭ de către preşedinte şi aşa eşiră 7 Românĭ şi 2 Maghiarĭ. Se vorbesce însă, că Ungurii voru protesta în contra alegerii, sub pretextŭ că au fostŭ numai 313 votanţĭ, ér bilete 315. Şi adecă când nu găsescŭ Ungurii pretexte şi cum n'arŭ protesta când se vĕdŭ maiorisaţĭ de »nepatrioţĭ"? Tactică vechiă!

—0—

Sâmbătă în 12 Septemvre n. a fostŭ o mare sĕrbătóre în frumosulŭ castelŭ Moconianŭ, în comitatulŭ Caraşiu-Severinŭ. S'a celebratŭ cu mare pompă actulŭ botezului nou născutului fiu alŭ d-lui Dr Eugeniu de Mocsonyi, mare proprietarŭ. La botezŭ a funcţionatŭ ca naşŭ d. Antoniu Mocsonyi de Foen. Noulŭ membru alŭ familiei a primitŭ numele: *Petru Antoniu*, nume celebre din familiă. După actulŭ bisericescŭ, o mésă splendidă a întrunitŭ pe toţĭ cei adunaţĭ şi pe funcţionarii bisericei, la care s'au ţinutŭ şi toaste.

—0—

Societatea de lectură a tinerimei române din Budapesta »*Petru Maiorŭ*« s'a constituitŭ în şedinţa generală din 20 Sept. s. n. în modulŭ următorŭ: Preşedinte: Ioanŭ *Suciu*, drd. în dreptŭ, vice-preşedinte: Sept. Severŭ *Bocşanu*, stud. jur.; secretarŭ: Arseniu *Vlaicu*, lic. în sci. com.; casarŭ: George *Şandorŭ*, stud. jur.; controlorŭ: Petru *Corneanu*, stud. jur; bibliotecarŭ: George *Popŭ*, stud. jur.; notarŭ: Iacovŭ *Parneu*, stud. jur.; redactorŭ: George Ioanŭ *Bogdanŭ* stud. philol.; colaboratorĭ: Ars. *Vlaicu* şi *P. Corneanu*. In comisiunea literară suntŭ: Ladis. V. *Goldişŭ*, stud. phil.; Septimŭ Sev. *Bocşanŭ*, Ars. *Vlaicu*, Ioanŭ *Ivanŭ*, stud. jur; Petru *Corneanu* şi Georgiu *Bilaşco*, stud. med.

Perchisiţiunĭ domiciliare în Blaşiu.

Blaşiu, în 26 Septemvre 1885.

Onorate D-le Redactorŭ! Era mare minune ca Blaşiulŭ sĕ fiă trecutŭ cu vederea, şi sĕ nu afle stăpânitorii ḑilei óre-care pretestŭ de a căută sĕ prindă cu mâna fantasmele ce le vĕḑŭ în visŭ. Una ca asta nu se putea, nu, căcĭ precum tăcerea Blaşiului pune în uimire pe orĭ care Românŭ de inimă, aşa acéstă tăcere bagă mare frică în cei ce credŭ a fi monopolisatŭ patriotismulŭ pe mii de anĭ, ca nu cumva Românii blăşienĭ în tăcerea acésta mare sĕ cugete ceva.

Dar fiindcă cugetele nu le potŭ trage în cercetare criminală şi pe preoţii românĭ şi aşa îi credŭ ei că, suntŭ discreditaţĭ şi înfricaţĭ de ajunsŭ, se încércă a terorisa acum şi pe advocaţii românĭ, dintre carĭ unii se mai luptă pentru interesele bietului poporulŭ înaintea autorităţilorŭ, carĭ nu-i cunoscŭ limba, nĕcazurile şi nu-i voiescŭ binele. Aşa în 25 l. c. la 2 óre după améḑĭ a fostŭ călcată casa Dlui advocatŭ Vasilie *Olteanu* din partea subpreorelui de aicĭ, care presentându-se cu duoi martorĭ la casa d-lui advocatŭ şi arĕtându-i provocarea fiscalului (procurorului) dela trbunalulŭ din Alba-Iulia, a făcutŭ perchisiţiă în cancelariă şi tótă casa care i sa la dispoşiţiune. După ce şi-a împlinitŭ misiunea s'a depărtatŭ cum a venitŭ neaflându proclamaţiunile căutate, de carĭ Blăşienii nicĭ că au vĕḑutŭ vreuna.

Cu astfelŭ de şicanărĭ advocaţii nostri nu se lăsă a fi intimidaţĭ, érĕ contrarii noştri potŭ fi siguri că, în locŭ sĕ descrediteze pe advocaţĭ, îi încurăgézĕ şi îi înalţă înaintea poporului. Observŭ în fine că tribunalulŭ din Alba-Iulia, care de presentŭ e fără preşedinte, în urmărirea şi prigonirea nóstră n'are părechiă.

Têrnăvénulŭ.

DIN BUCOVINA.

Cernăuţĭ, 4 Septemvre n. 1885.

»Je vois cela evidemment, que nous ne prestons volontiers à la devotion que les offices qui flattent nos passions.«
Montaigne.

II.

Este obştesce sciutŭ, că prospectete pentru aceea încorporare ierarchică a bisericei ortodoxe bucovinene cu cea din Transilvania şi Ungaria erau favorabile, provocându însuşĭ M S. actualulŭ împĕratŭ, prin rescriptulŭ Sĕu din 30 Septemvre 1863, pe Episcopii Şaguna şi Hacman sĕ-i subştérnă în privinţa acéstă „dorinţele şi trebuinţele *eparchielorŭ* lorŭ." Episcopulŭ Şaguna a conchematŭ, în urma acelui rescriptŭ graciosŭ şi prin înaltŭ, congresŭ bisericescŭ, carele s'a esprimatŭ în sensŭ *legalŭ şi firescŭ*, ca sĕ fiă conducerea ierarchică a eparchielorŭ ortodoxe române din Transilvania, Ungaria şi Bucovina, una, sub unulŭ şi acelaşĭ Metropolitŭ, érĕ Episcopulŭ Hacmanŭ *unelti fără congresŭ* o contra petiţiune, ca adecă Bucovina sĕ fiă o Metropoliă separată pentru sine însăşĭ.

Episcopului Hacman i-a succesŭ acea uneltire: însĕ prin acésta ni-a făcutŭ sĕ punemŭ motto din fruntea acestorŭ linii, că adecă prin uneltirile sale, Hacman n'a servitŭ bisericei ortodoxe bucovinene, ci pasiunilorŭ sale proprii şi individuale!

Vanitatea personală şi anti-cristianéscă a desbinatŭ şi slăbitŭ odinióră biserica „sobornicéscă" a lumei: vanitatea şi îngâmfarea personală a Episcopului Eugeniu Hacman şi a unorŭ creaturĭ ale sale a împedecatŭ *întărirea* bisericei ortodoxe din Bucovina prin încorporarea ei administrativă cu cea din Transilvania şi Ungaria, întărirea parte prin însemnătatea numerică şi naţională a credincioşilorŭ şi parte prin »Statutulŭ organicŭ« *modelŭ* alŭ bisericei ortodoxe române din acele părţĭ. — Aicĭ, la acésta, dreptŭ calamitate catastrofală şi bisericéscă şi naţională a nóstră, din care calamitate cu greu vomŭ mai eşi cândva, amŭ trebuitŭ noi Bucovinenii românĭ şi ortodocşĭ sĕ ajungemŭ sub episcopatulŭ lui Hacman!*) —

Avemŭ aşa dérĕ o Metropoliă separată, antitesă a fabulei cu trei beţe la unŭ locŭ în mâna tatălui de pe patulŭ morţii, avemŭ Metropolitŭ alŭ Bucovinei şi *Dalmaţiei*, de carele, pare-ni-se, totŭ aşa vréu Dalmatinii sĕ scie, precum vorŭ sĕ scie, probabilŭ per modum in re-

---

*) Sunt la noi sciute şi ticălósele defaimărĭ, ce se întrebuinţară în dosnicele stăruirĭ pentru o separată Metropoliă »hacmaniană," că adecă Românii devenindŭ toţĭ cei din Austro-Ungaria sub unŭ Metropolitŭ, vorŭ esploata acéstă a lorŭ împreunare bisericéscă în scopurĭ politice. Astăḑĭ acelorŭ calumnii absurde şi egoistice, le *aplaudéză*, cei ce pote şi atuncea le-au inspiratŭ, ûnismulŭ-rutênŭ şi catolicismulŭ polonŭ, asupra cărora abia *câştigata* Metropoliă se plânge.«

Sciutŭ este şi aceea, numai nu în cercurĭ mai largĭ, că pentru uneltirea şi câştigarea uni-laterală prin episcopulŭ Hacmanŭ a toiagului şi mitrei metropolitane, dênsulŭ avea sĕ fiă declaratŭ de — sistematicŭ şi că numai unŭ incidentŭ ca şi celŭ din'aintea spedărei monstropetiţiunei din 1848, la Tronŭ şi sinodulŭ din Carloviţŭ, ca pre acelŭ Episcopŭ depunêndu-lŭ sĕ-lŭ trimétă la mănăstire, a rĕmasŭ şi arĕtarea respectivă pentru »şisma« lui Hacman, adresată la scaunulŭ patriarchalŭ-ecumenicŭ din Constantinopole, netrimésă, aşa ca şi petiţiunile din 1848 pentru destituirea lui din Episcopiă.

bus, şi Episcopulŭ polonŭ surghiunitŭ din Rusia, Felinski »din Cernăuţĭ« şi ruténo-uniţiĭ de »protestulŭ« Metropolitului nostru şi a Consistoriului sĕu cu tóte svónele efemere de prin ḑiare.

Adecă: tocmai prin Metropolia—ne-„soi-disant," dar canonicesce încă nerecunoscută; suntemŭ astăḑĭ mai slabĭ şi mai nescutiţĭ, decum eramŭ mai de multŭ, pe când ne aflamŭ încă sub Metropolia din Carloviţŭ. —

Iată decĭ *forţa* proselitismului bisericescŭ şi naţionalŭ mai încuragiată aceea forţă încă şi prin — anemia individuală a mai marilorŭ diecesanĭ ortodocşĭ din Bucovina, apoi şi prin unele demersurĭ şi manifestaţiunĭ, ale acelora, care demersurĭ şi manifestaţiuĭ contrarii cu greu le vorŭ fi privindŭ şi ţinêndŭ de inspirătóre de respectŭ necesarŭ în *ţéră*, de reclămătóre de aderinţă naturală şi de încredere nereservată, — în diecesă, ba în fine póte le vorŭ ţiné necorĕspunḑĕtóre cu véḑa şi dignitatea cea înaltă a unui „Forŭ metropolitanŭ."

Apoi cumcă clerulŭ ortodoxŭ bucovinênŭ, în mare parte nu e învăpăiatŭ pentru misiunea lui, ar fi cum se ḑice »a duce buhne la Atena," dacă amŭ mai spune-o în colónele acestui stimatŭ ḑiarŭ. Nu-i decĭ nicĭ o mirare, că ce este sciutŭ, duşmanulŭ acolo dă asaltŭ, unde scie că fortăréţa e mai slabă ...... şi dacă amŭ ḑisŭ mai susŭ, că poporulŭ de rêndŭ numai de nevoe-şĭ părăsesce »legea strămoşéscă," apoi în acéstă nevoe a bietului poporŭ, elŭ, duşmanulŭ, îşĭ mai află încă şi aliatŭ.

Ni s'a aruncatŭ în faţă din tóte părţile ortodoxe, că episcopulŭ Hacman, stăruindŭ şi câştigândŭ Metropoliă, nu şi-a pusŭ, ca unŭ păstorŭ bunŭ, şi sufletulŭ sĕu pentru turmă ci *a sacrificatŭ turma pentru poftele sale personale*, ce ne-a făcutŭ sĕ punemŭ şi motulŭ respectivŭ în fruntea acestei corĕspondinţe. *Acuma* ḑice *opiniunea publică* la noi în Bucovina: nu »protesturĭ la Ministerŭ, şi *reculegerea nóstră propriă*, cu esemplu evangelicŭ devotatŭ ĕi bărbătescŭ din partea conducĕtorilorŭ diecesei ortodoxe bucovinene, ne potŭ scăpa de periculele proselitismului ruténo-unitŭ şi catolicŭ, ce ne ameninţă, în care scopŭ a reculegerii nóstre, întrebămŭ, *de ce óre P. S. S. Metropolitulŭ nu conchiamă unŭ soborŭ diecesanŭ preoţescŭ?* *Unŭ ortodoxŭ.*

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ «Gaz. Trans.»)

BERLIN, 28 Septemvre. — După o scire a Agenţiei „Havas," Bismarck s'a esprimatŭ, ca ocasiuuea visitei de plecare a lui Said-paşa, în modŭ desaprobătorŭ asupra evenimentului din Rumelia şi promise că Germania va întrebuinţa tóte mijlócele pacînice, ca sĕ menţină drepturile Sultanului asupra Bulgariei şi Rumeliei.

ATENA, 28 Septemvre. — Regele a sositŭ aci, fiindŭ primitŭ cu entusiasmŭ. La dorinţa esprimată d'a uni Macedonia şi Creta cu Grecia, regele recomandă moderaţiune şi încredere în înţelepciunea suveranului şi cabinetului.

DIVERSE.

Iţic poetŭ de frichi. — „Luptătorulŭ" din Focşanĭ publică următórea telegramă:

Chivir subprefectŭ
Ajud
Vino repede Saskut
Iţic tare rĕu bătutŭ
Toţĭ perciunii i s'au ruptŭ
şi salutŭ. Iţic.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

---

peste podŭ cum sbóră o rêndunea preste firulŭ dela telegrafŭ. Şi s'au dusŭ s'au dusŭ multă lume 'mpĕrăţiă, ca Dḑeu sĕ ne ţiă, că cuvêntulŭ din poveste mai 'nainte este, mândră şi frumósă, s'ascultaţĭ şi dvóstră; cine o va asculta, o va învĕţa, cine va dormi, bine s'a hodini, s'au dusŭ până au eşitŭ din ţéra împĕratului roşu şi au ajunsŭ în ţéra împĕratului verde, unde suntŭ ómenii verḑĭ şi vitele verḑĭ şi totŭ e verde ce veḑĭ.

Şi au eşitŭ şi din ţéra împĕratului verde, care se mărginea cu împĕrăţia ḑinelorŭ şi între ţéra împĕratului verde era o apă mare, ca Dunărea orĭ póte şi mai mare. Lângă apă era căsuţa unui omŭ care ţinea crişmă şi era şi pescarŭ. Acolo întră în casă: „Bună ḑiua, omŭ de omeniă". — »Bună sĕ-ţĭ fie inima, voinice; dar de unde şi până unde?« — „Apoi veḑĭ, omŭ de omeniă, suntŭ drumarŭ, am venitŭ din ţéra împĕratului roşu şi, de mi-ar ajuta Ddieu, vréu sĕ mergŭ în ţéra ḑinelorŭ." — „Hm! sdravênŭ feciorŭ şi frumosŭ ca o dómnă, ar fi daună sĕ mergĭ pe acolo, că — Dómne, mulţĭ voinicĭ şi-aŭ pusŭ capulŭ, carĭ au cutezatŭ a se apropia de cetăţile ḑinelorŭ. Eu aşĭ gândi sĕ te laşĭ de gândulŭ cu care ai venitŭ, mai bine şeḑĭ şi te odichnesce, apoi du-te în alte părţĭ unde te-a îndrepta Dḑeu, dar acolo nu merge, că numai eu sciu până la o sută de voinicĭ, carĭ au trecutŭ pe aci şi nu s'au mai reintorsŭ." — „Fiă ce va rêndui Dḑeu, dar eu mi-am pusŭ în gândŭ că orĭ aducŭ pe crăiasa ḑinelorŭ, orĭ îmĭ punŭ capulŭ."

Mai povestescŭ ei câtŭ povestescŭ, apoi se îmbracă feciorulŭ în haine fetescĭ de ai fi juratŭ că-i o ḑină, îşĭ ia inelulŭ, ciasulŭ şi lăduţa într'o stăituţă şi dă sĕ trécă graniţa peste apa cea mare. Până a nu pleca însĕ ḑice către gazda casei: »Bade, calulŭ mi l'oiu îndrepta ér la d-ta, sĕ ai grijă de elŭ până mĕ reintorcŭ. Dar calulŭ ḑice: „Ba nu, eu voiu merge totŭ cu tine." Şi s'au dusŭ. După ce au ajunsŭ în ţéra ḑinelorŭ a ḑisŭ calulŭ către feciorŭ: »Dragŭ domnuţulŭ meu, ia-mĭ frêulŭ din capŭ şi-lŭ pune bine, şi când vei avé lipsă de mine, numai scutură frêulŭ, că eu voiu fi la tine." Aşa au făcutŭ. Şi s'a luatŭ feciorulŭ pe josŭ, du-te, du-te prin căldură de gândeai că se topesce. Şi a mersŭ multă vreme; unde-lŭ lovea fómea, punea lădiţa josŭ, o deschidea şi din ea eşiau totŭ felulŭ de mâncărĭ şi bĕuturĭ.

După cale de mai multe ḑile a ajunsŭ la curţile ḑinelorŭ. Ḑinele se jucau eintr'o grădină frumósă de nicĭ raiulŭ dóră nu póte fi mai frumosŭ ca grădina aceea. Lângă pórtă, carea era închisă, începe feciorulŭ a plânge şi a se ruga sĕ'lŭ lase înlăuntru. Indată vinŭ vre-o douĕ-ḑecĭ de ḑine, una mai frumósă decâtŭ, alta şi începŭ a-lŭ întreba: »Cum ai cutezatŭ tu fată pămêntênă sĕ între în ţéra nóstră? Nu scii că omŭ pămêntênŭ aci nu-i ertatŭ sĕ între? acum vei murĭ, sĕrmană, vai de capulŭ tĕu!« Ele credeau că e fată, că par'că vĕ spuseiu că se îmbrăcase fetesce. — »Fiă-vĕ milă, ḑice elŭ, vedeţĭ că suntŭ o fată neputinciósă, lăsaţi mĕ la voi, că am fugitŭ în lume de frica părinţilorŭ, carĭ vréu sĕ mĕ mărite, ér eu mai bine am pribegitŭ în lume decâtŭ sĕ-mĭ trebuiască bărbatŭ." Ḑinelorŭ le fù milă de biata fată, o lăsară înăuntru şi o duseră înaintea crăiasei, căreia încă-i spuse că e fată din lume, fugită dela părinţĭ de frica măritatului. Şi crăiasa o primi servitóre (slujnică) făgăduindu i că-i va plăti simbria pe anŭ; atuncĭ era anulŭ de trei ḑile în ţéra ḑinelorŭ. Şi sluji fata nóstră vre-o trei anĭ după olaltă, şi învĕţa tóte obiceiurile ḑinelorŭ şi se făcù prietină cu tóte ḑinele, încâtŭ ele o preţuiau ca pe o soră a lorŭ. De multe orĭ se chiar juca cu ele.

Intr'o nópte târdiu scóse inelulŭ din trăistuţă şi-lŭ puse pe mésă în căsuţa ei, că ea avea o căsuţă chiar lângă palatulŭ crăiasei, vedeţĭ d-vóstră sĕ fiă de-a îndemână când va căpĕta ceva poruncĭ. Şi când puse inelulŭ pe mésă, se stinseră tóte lampele şi luminele din palatele ḑinelorŭ şi se vedea în ele numai dela inelŭ, mai tare decâtŭ dela sóre. Sĕ spăimântară ḑinele, că ce lucru póte sĕ fiă, eşiră tóte din casă şi începură a căuta unde şi ce e? Adecă mirarea lorŭ fù mare, când vĕḑură pe mésa slujnicei inelulŭ acela minunatŭ. Indată merseră şi spuseră crăiasii de aceea minune ne mai pomenită. Şi crăiasa chiemă pe slujnică la sine sĕ-i véḑă inelulŭ. Slujnica bună bucursă merse şi arĕtă crăiăsii inelulu. Da unde nu pune crăiasa inelulŭ pe degetŭ, da atâta-i părea de bine şi era de ḑece orĭ mai frumósă. »Copilă, ḑise crăiasa, dă-mĭ mie inelulŭ acesta, ce sĕ-ţĭ dau pe elŭ?« — „Bucurósă, ţi-lŭ dau, înălţată crăiasă, décă me-i lăsa sĕ-ţĭ sărutŭ mâna." — Crăiasa se învoi. Ea sărută mâna crăiăsii, şi crăiasa rĕmase cu inelulŭ. Dar nu sciu cum sĕ simţiră amêndouĕ, par'că nu ca mai nainte. Dinele celelalte începură a-şĭ bănui ceva, dar érĕ sĕ îmbărbătau: E fată ca şi noi, a cinstitŭ inelulŭ crăiăsii, căcĭ o lasă aci în ţéră la noi şi nu o alungă de unde a venitŭ. (Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 26 Septemvre st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	98.20
Rentă de hârtiă 5%	91.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.50
Bonurĭ rurale ungare	102.
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 25
Bonurĭ rurale transilvane	101.25
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	
Imprumutulŭ cu premiu ung.	117 50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	121.
Renta de hărtiă austriacă	81.45
Renta de arg. austr.	82 50
Renta de aurŭ austr.	109 20
Losurile din 1860	139 50
Acţiunile băncei austro-ungare	865 —
Act. băncei de creditŭ ung.	289.
Act. băncei de creditŭ austr.	283 20
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9.93
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.65
Londra 10 Livres sterlinge	125.50

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 13 Septemvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	90	91
Renta rom. amort. (5%)	93	94
» convert. (6%)	$88\frac{1}{2}$	$89\frac{1}{2}$
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	$101\frac{1}{2}$	$102\frac{1}{2}$
» „ „ (5%)	$86\frac{1}{2}$	$87\frac{1}{2}$
» » urban (7%)	99	100
» » » (6%)	92	93
» » » (5%)	$83\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{2}$
Banca naţională a României		
Ac. de asig. Dacia-Rom.		
« » » Naţională		
Aurŭ	11.50	12.60
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.04

Cursulu pieţei Braşovu

din 28 Septemvre st. n 1885

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.75
Argint românesc	»	8 60	»	8.75
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	9.99
Lire turcescĭ	»	11.17	»	11.25
Imperialĭ	»	10.15	»	10.20
Galbenĭ	»	5.85	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS.

(3—3)

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ la şcóla greco-catolică din Şieuţŭ, comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ, se escrie concursŭ.

Emolumentele suntŭ:

a). Salariu învĕţĕtorescŭ anualŭ 200 fl. plătiţĭ în rate lunare din fondulŭ scolasticŭ.

b). Cuartirŭ liberŭ în localulŭ şcólei.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ îşĭ vorŭ subşterne concursele lorŭ, proptite cu documentŭ de cualificaţiune şi din limba maghiară, către subscrisulŭ senatŭ şcolasticŭ pănă în 15 Octomvre a. c., în care ḑi la 2 óre va fi alegere.

Din şedinţa senatului şcolasticŭ greco-catolicŭ.

Şieuţŭ în 20 Septemvre 1885.

Preşedintele: Cirilŭ Deacŭ. *Notariulŭ:* Istrate Suciu.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885, prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea întrégă.

Administratiunea »Gaz. Trans.«

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta şi pe linia Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta a căei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5·00	7.45	—
Predealŭ (	—	9 45	12.50	—
Predealŭ (	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ (	—	10.44	2.27	—
Braşovŭ (	6.22	10,51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra (	10.29	1.30	8.01	—
Sighişóra (	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9.43	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9 12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Clusiu (	5.56	5.58	12.59	—
Clusiu (	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8 22	—	2.05
Mezö-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	9.13	—	4.05
Oradia-mare (	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12.59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6.00	2.10	10.05	10.30
Viena (	6.35	2.45	10.50	—
Viena (	3.00	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.22	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.31	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.0[illegible]	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Clusiu (	—	10.0[illegible]	5.05	6.43	—
Clusiu (	12.05	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	11.43	—	9.31	—
Cucerdea (	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.02	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5.30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.3[illegible]
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	5.20	—	7.14	1.09
Braşovŭ (	—	53[illegible]	—	—	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ (	—	6.32	—	—	3.23
Predealŭ (	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4 2[illegible]
Vinţulŭ de josŭ	12 20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1 19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3 50	—	7.41
Zam	4 25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6 14	10 23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11 18
Aradŭ	8 10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	12.00	4 5[illegible]
Szolnok (	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok (	11.02	3.44	11.40
Szolnok (	11 12	4.02	12 00
Aradŭ	3 37	7 53	5.55
Glogovaţŭ	4.13	—	6 19
Gyorok	4 38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5 10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9 05	—	11.23
Orăştiă	10 10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7 05	12.27	3.00
Haţegŭ	7 53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7.50	3.10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9 33	5 28
Baniţa	7.27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10 54	6.45
Pui	8.50	11.37	7.35
Haţegŭ	9.31	12.17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8 44
Simeria	10.53	1.35	9.15

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.